

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ΤΗ 24 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1964

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ
I 1423

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

650. Παρί συμπληρωματικών καταστατικών διατάξεων φιλάθλων σωματείων και περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του κανονισμού φιλάθλου ιδιότητας. 1
651. Παρί του όρουλογίου και αναλυτικού προγράμματος της Α' τάξεως των Γυμνασίων της πρώτης βαθμίδας. 2
652. Παρί τροποποιήσεως του υπ' αριθ. 10/29.12.1962) 15.1.1963 Β. Διατάγματος περί 'Οργανισμού της Αρχαικής Σχολής του 'Εθνικού Θεάτρου. 3

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΗΜΑΡΤΗΜΕΝΩΝ

- Διόρθωσις ημαρτημένων εις τό από 4 'Ιουνίου 1964 Β. Δ. αρμοδιότητος 'Υπουργείου Οικονομικών και Κοινωνικών Προνόμιων. 4

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

(1)

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 650

Παρί συμπληρωματικών καταστατικών διατάξεων φιλάθλων σωματείων και περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του κανονισμού φιλάθλου ιδιότητας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Έχοντας υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του Νόμου 1727/1944 περί εξισοχολικής σωματικής άγωνα, κεραιόντες και διατηρηθέντες εν ίσχυι διά της υπ' αριθ. 298/1946 πράξεως του 'Υπουργείου Σπορτολίου, 2) τας διατάξεις των άρθρ. 4 και 18 του Νόμου 3148/1955 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της περί της 'Επιτροπής 'Ολυμπιακών 'Αγώνων Νομοθεσίας, 3) τας παρ. 2 και 3 του άρθρου 1 του Ν.Δ. 3769/1957 περί λήψεως μέτρων διά την άρξασιν του Εξισοχολικού 'Αθλητισμού εν συν- διασπασί και πρὸς τήν παρ. 1 του άρθρ. 16 του Ν.Δ. 4188/1961, 4) τήν υπ' αριθ. 20261 της 3 Μαρτίου 1964 άπόφα- σιν του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και 'Θρησκευμάτων περί άπόκρίσεως των άρμοδιότητων του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και 'Θρησκευμάτων και παρὰ του 'Υπουργού 'Εθνικής Παιδείας και 'Θρησκευμάτων, 5) τήν υπ' αριθ. 56820 της 6 Νοεμβρίου 1961 άπόφασιν του Προέδρου της Κυβερνήσεως περί μεταβιβάσεως άρμοδιότητων επί της Γενικής Γραμματείας 'Αθλητισμού, 6) των υπ' αριθ. 207/1964 και 298/1964 γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου 'Εξισοχολικής Σωματικής 'Αγωνίας, 7) τας υπ' αριθ. 49/1964 και 59/1964 γνωμοδοτήσεις της 'Επιτροπής 'Ολυμπιακών 'Αγώνων, προτάσει 1) του 'Ημετέρου 'Υπουργού 'Εθνικής Παι- δείας και 'Θρησκευμάτων και 2) του 'Ημετέρου 'Υπουργού

παρὰ του 'Υπουργού Προεδρίας της Κυβερνήσεως κατόπιν και των υπ' αριθ. 575/1964 και 671/1964 γνωμοδοτήσεων του Συμβουλίου της 'Επιτροπής, άπεραστάμεν και διατά- σσομεν:

'Αρθρον 1.

1. 'Επιτρέπεται ή συμπαιχγή άμειβομένων ποδοσφαιριστών εις υπό φιλάθλου σωματείου διατηρούμενον ποδοσφαιρικόν τμήμα, υπό τήν προϋπόθεσιν της τηρήσεως των διατάξεων του παρόντος.

2. 'Υπόγονται εις τήν κατηγορίαν των άμειβομένων ποδο- σφαιριστών, διά τήν άρραμογήν του παρόντος, οι ποδοσφαιρι- σται οι άποσπῆσθαι λαμβάνοντες τακτικῆς ή έκτάκτουσ οίκα- ζήτους ρύσεως παροχής έκ των μη άπαιροποιήμενων εις φιλά- θλους υπό του Β. Διατάγματος της 26 Σεπτεμβρίου 1955 περί κανονισμού της φιλάθλου ιδιότητος. Διά τήν άρραμο- γήν των Διεθνών Κανονισμών οι διά του παρόντος χαρακτηρι- ζόμενοι ως άμειβομένοι ποδοσφαιρισται έξομοιοιοῦνται πρὸς τοὺς υπό της Διεθνούς Ποδοσφαιρικῆς 'Ομοσπονδίας ύπαγομένους εις τήν κατηγορίαν των επαγγελματιῶν ποδοσφαιριστών.

3. Φιλάθλα σωματεία, διατηροῦνται άμειβομένων ποδο- σφαιριστῶν κατὰ τας διατάξεις του παρόντος, οι άποιοῦντες και τὰ μέλη τοιούτων σωματείων, ως και οι τοπικαί ποδο- σφαιρικαί των ένώσεις, ή έλληνική ποδοσφαιρικῆ ήμοσπονδία και οι άποιοῦντες αὐτάς, δέν στεροῦνται της φιλάθλου ιδι- οτητος, έκ του λόγου τούτου. 'Αντιθέτως στεροῦνται της φι- λάθλου ιδιότητος οι κατὰ τήν έννοιαν του παρόντος άμειβο- μένοι ποδοσφαιρισται.

'Αρθρον 2.

1. Οι παρ' έκάστον φιλάθλου σωματείου άμειβομένοι ποδο- σφαιρισται άρραμοῦνται υπό του σωματείου εις έκείστον τμή- μα, σφόδς δικαιοκρίμενον του τμήματος των παρ' αὐτῶ φι- λάθλων άρραμοκρίτων ποδοσφαιριστών. 'Ο αριθμός των άμει- βομένων ποδοσφαιριστών δέν δύναται νά υπερβῆ τους 22, οὗδῃ άπαιροῦνται νά περιλαμβάνονται εις αὐτοὺς ποδοσφαιρισται μη έχοντες τήν 'Ελληνικήν 'Ιθαγένειαν. 'Εξαιρετικῶς άπαι- ρεπεται ή συμπαιχγή άλλοδοπῶν ποδοσφαιριστών ἐν' όσιν αὐτοί είναι 'Έλληνες τῶ γένος, ή άγεννήσσαν ἐν 'Ελλάδῃ και συγχρότως είναι από πένταετίας τουλάχιστον μόνιμως ήγκα- τεστημένοι ἐν αὐτῇ.

2. 'Απαγορεύεται ή διατήρησις τμήματος άμειβομένων πο- δοσφαιριστών υπό φιλάθλου σωματείου μη διατηρούμετος, συγ- χροῦσος, τμήμα ή δὸς τουλάχιστον όμάδων φιλάθλων άρραμο- κρίτων ποδοσφαιριστών, ένταφῶς συμπαταχουσῶν εις τό άγνο- στικόν πρόγραμμα φιλάθλου ποδοσφαιρικῶν όμάδων.

3. Ποδοσφαιρικῆς φιλάθλου σωματείου διατηρούμετος τμή- μα άμειβομένων ποδοσφαιριστών άμύνει, ύποχρεωτικῶς και κατὰ τοὺς όρους του παρόντος, εις όνα ή κατ' όνα δὸς ως άνω κατηγοριῶν ποδοσφαιριστών του σωματείου τούτου.

(2)

B. ΔΙΑΤΑΓΜΑ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 651

Περί του ώρολογίου και αναλυτικού προγράμματος της Α' τάξεως τῶν Γυμνασίων τῆς πρώτης βαθμίδας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντας ὑπ' ὄψιν : α) τὸ ἄρθρον 27 παρ. 2 τοῦ Ν.Δ. 3971 [1959 περὶ Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαίδευσως, Ὁργανώσεως τῆς Μέσης Ἐκπαίδευσως καὶ Διοικήσεως τῆς Παιδείας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 24 τοῦ Α.Ν. 1849 [39 περὶ τῶν σχολίων Μέσης Ἐκπαίδευσως. β) τὸ ἄρθρον 3 παρ. 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 367 [60 Β.Δ. περὶ συνεδριῶν ἀρμοδιότητων κ.λ.π. τοῦ Α.Σ.Δ.Ε.Π., τῶν ἐδικῶν Συμβουλίων αὐτοῦ καὶ τῶν Τμημάτων αὐτῶν, γ) τὴν ὑπ' ἀριθ. 29261 [64 ἀπόφασιν (Φ.Ε.Κ. 38 τ. Β'), δ) γνώμην τοῦ Α.Σ.Ε.Π. παραβουνομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 43 [21-7-64 πρακτικὸν αὐτοῦ καὶ ε) γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατίας παραβουνομένην εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 688 [1964 πρακτικὸν αὐτοῦ, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων Ὑπουργοῦ, ἀπορροισάμεν καὶ διατάσσομεν.

Τὰ τοῦ ὡρολογίου καὶ αναλυτικοῦ προγράμματος τῆς Α' τάξεως τοῦ Γυμνασίου πρώτης βαθμίδας καθορίζονται ὡς ἀκολουθεῖ:

"Αρθρον 1.

Μαθήματα	Ώραι καθ' εβδομάδα
1. Θρησκευτικά	2
2. Αρχαία Ἑλληνική Γραμματεία	4
3. Νέα Ἑλληνική Γλώσσα καὶ Γραμματεία	5
Γραμματικὴ	2
Νέα Ἑλληνική Λογοτεχνία	2
Ἐκθεσις Ἰδεῶν	1
4. Ξένη Γλώσσα (Γαλλικὴ ἢ Ἀγγλική)	3
5. Ἱστορία	3
6. Μαθηματικά	5
7. Φυσικὴ Ἐπιστήμη	3
8. Γεωγραφία	2
9. Τεχνικὴ	2
10. Ὡδισκὸς	2
11. Γυμναστικὴ	2

Σύνολον 34

12. Στοιχεῖα Οἰκονομικῆς Οἰκονομίας (διὰ τὰς μαθητριάς) 2

"Αρθρον 2.

"Αρχαία Ἑλληνική Γραμματεία

1. Σκοπὸς :

Πρώτη γνωριμία τῶν μαθητῶν μετὰ τοὺς κλασσικοὺς συγγραφεῖς τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαϊότητος μετὰ σκοπὸν νὰ μελεθῶν, καθ' ὃ μέτρον ἐπιτρέπει ἡ ἥλικία καὶ ἡ προπαιδεία των, εἰς τὰς ὑψηλὰς ἀξίας, τὰς ὁποίας ἀπεκάλυψεν εἰς τὸν κόσμον ἡ "Αρχαία Ἑλλάς, λίανον τοῦ Δυτικοῦ Πολιτισμοῦ.

Τὸ μάθημα ἐπιδιώκει νὰ ἐμπνεύσῃ εἰς τοὺς μαθητὰς τὸν πόθον νὰ μελετήσωσιν μόνον τοὺς "Αρχαίους Κλασσικοὺς ἐν πλάτει (ὄχι μόνον κατὰ τὰς ὥρας τῆς διδασκαλίας ἢ τῆς κατ' οἶκον παρεγγελημένης ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ὄρας τῆς σχολῆς) καὶ νὰ μορφοῦσιν τὸ πνεῦμα των μετὰ τὴν ἀναστροφήν πρὸς τὰ ἀθάνατα ἔργα των.

Μετὰ τὴν διδασκαλίαν εἰς τὸ Γυμνάσιον, οἱ Κλασσικοὶ πρέπει νὰ γίνων διὰ τὸν Ἕλληνα μαθητὴν ὄχι συγγραφεῖς ἕνεκ μακροῦ καὶ διὰ παντός ἐσθραβεμένου παρελθόντος, τοὺς ὁποίους ἀναγνωσκόμενον ἀπὸ ἐθνικῆν ὑπερφρονίαν ἢ ἱστορικὴν περιέργειαν, ἀλλὰ πηγὴ ἀληθινῆς ζωῆς, πάντοτε παρόντος ὁδηγοὶ πνευματικοί.

2. Διδακτέα ὄλη :

Κείμενα : Ὀμήρου Ὀδύσεια, Ἡροδότου Ἱστορία.

Ὀδύσεια : μετὰ σύντομον εἰσαγωγὴν εἰς τὰ ἡμερικὰ ἐπι καὶ περιληπτικὴν ἐκθεσιν τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς Ὀδύσειας, ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεῖα ρηφωιδίων αὐτῆς ὁποσδήποτε δι τῆς α καὶ τῆς ε.

Ἡροδότος : μετὰ σύντομον εἰσαγωγὴν εἰς τὸ ἔργον τοῦ πατρὸς τῆς Ἱστορίας καὶ περιληπτικὴν ἐκθεσιν τοῦ περιεχομένου τῆς συγγραφῆς του, ἀνάγνωσις καὶ ἐρμηνεῖα τῶν Μηδικῶν (Βιβλίου Ζ, Η, Θ καὶ Ι τῶν Ἱστοριῶν).

Ἡ διδασκαλίη τῆς "Αρχαίας Ἑλληνικῆς Γραμματείας γίνεται ἐκ δοκιμῶν νεολογικῶν μεταφράσεων τῶν ἀρχαίων κειμένων.

Μετὰ τὴν εὐκρινῆ καὶ ζωηρὰν ἀνάγνωσιν αὐτοτελῶν πάντοτε περιουσιῶν καὶ τὴν ἀπόδοσιν τοῦ νοήματος, πρέπει νὰ ἐπικολουθῇ λεπτομερὴς ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐπισημασθῶσιν καὶ νὰ ἀναδειχθῶσιν τὰ μορφωτικὰ στοιχεῖα καὶ μαζὶ μετὰ τὴν ἀρμολοσίαν οἱ μαθηταὶ νὰ συγκριθῶσιν ἀπὸ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ διδασκόμενου ἔργου καὶ νὰ ἐκτιμῶσιν τὴν πολλαπλὴν ἀξίαν αὐτοῦ.

Εἰδικώτερον πρέπει νὰ ἀναδεικνύονται καὶ νὰ ἐρμηνεύωνται :

α) Τὰ Πραγματολογικὰ στοιχεῖα (γεωγραφικαὶ λεπτομέρειαι, μορφαὶ καὶ περιστατικὰ μυθικά, ἱστορικὰ γεγονότα, ὄψεις καὶ ἔθη τῆς κοινωνίας τῆς ἐποχῆς, ὁ δημοσίως καὶ ἰδιωτικῶς βίος τῶν ἀνθρώπων τῆς, ἐπαγγελματικαὶ ἀσχολαί των, μορφή τῆς οἰκονομίας, τέχνη τοῦ πολέμου, ἐπιπονηαὶ καὶ ταξιδεῖα κ.τ.λ.)

β) Τὰ μορφολογικὰ στοιχεῖα (ἀρχιτεκτονικὴ τῆς συγγραφῆς, ποιητικὸν κάλλος, ἀρετὴ τοῦ ὅρου, δυνάμεις ἀρρηγματικῆς, δραματικῆς ἔντασις, σκιαγραφία χαρακτήρων, γραφικότης, λυρισμὸς κ.τ.λ.).

γ) Τὰ ἱδολογικὰ στοιχεῖα (θρησκευτικὰ, ἠθικὰ, πολιτικὰ ἰδέαι ἀντικαταπρόσωποι ὑψηλῶν πολιτισμῶν καὶ τύπων ἀνθρώπου μεγίστης ἱστορικῆς σημασίας).

Ἀνάγνωσις εἰς τὴν τάξιν μεγαλοφώνως χαρακτηριστικῶν φράσεων ἢ περιουσιῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωσκόμενου πεζοῦ κειμένου διὰ νὰ ἀκούσθαι οἱ μαθηταὶ τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν γλῶσσον καὶ νὰ ἐθίζωνται εἰς αὐτήν.

"Αρθρον 3.

Νέα Ἑλληνική Γλώσσα καὶ Γραμματεία.

1. Σκοπὸς :

Σκοπὸς τοῦ μαθήματος εἶναι οἱ μαθηταὶ : α) νὰ κατακτήσωσιν τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσον καὶ νὰ ἐμβαθύνων εἰς αὐτὴν διὰ τῆς συστηματικῆς (γραμματικῆς καὶ συντακτικῆς) μελέτης τῶν νόμων τῆς, εἰς βαθμὴν ὥστε ἐὰν συνεχίσωσιν τὰς σπουδὰς των εἰς ἀνωτέρας τάξεις νὰ δύνανται, κάτοχοι πλάην τοῦ συγχρόνου ἔθνικοῦ γλωσσικοῦ ὄργανου, νὰ διδασκῶσιν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ νὰ μελετήσωσιν τοὺς ἀρχαίους κλασσικοὺς συγγραφεῖς ἐκ τοῦ πρωτοτύπου. β) νὰ γίνων ἰκανοὶ νὰ χρηρίζωνται ὀρθῶς καὶ ἀνεῶς τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν Γλῶσσον καὶ εἰς τὰς δύο μορφὰς τῆς, τὴν Δημοτικὴν καὶ τὴν Καθαρεύουσαν, καὶ γ) νὰ γνωρίσωσιν καὶ νὰ ἀγαπήσωσιν τὴν Νέαν Ἑλληνικὴν Λογοτεχνίαν διδασκόμενον νὰ μελετοῦν τὰ δοκιμα ἔργα τῆς καὶ νὰ ἀφοσιῶνται ἐξ αὐτῶν.

2. Διδακτέα ὄλη :

1. Γλωσσικὴ διδασκαλία.

α) Γραμματικὴ. Ἀνακεφαλαίωσις τῆς διδασκείσης εἰς τὰ Σχολεῖα τῆς Στοιχειώδους Ἐκπαιδεύσεως γραμματικῆς καὶ Δημοτικῆς γλώσσῃς (φθολογικῶν καὶ τυπικῶν, ὀρθογραφικῶν κανόνων κ.λ.π.). Ἐν συνεχείᾳ βαθμιαία εἰσαγωγὴ εἰς τὸ φθολογικὸν καὶ τυπικὸν τῆς Καθαρεύσεως ἐπὶ τῆ βρασίε ὄχι μόνον τῶν κανόνων τοῦ διδακτικοῦ βιβλίου ἀλλὰ καὶ φραστικῶν γυμνασμάτων καὶ ὑποδειγματικῶν κειμένων. Παράλληλισμός καὶ σύγκρισις (τοῦ φθολογικοῦ καὶ τοῦ τυπικοῦ) τῆς Δημοτικῆς πρὸς τὴν Καθαρεύουσαν διὰ νὰ ἐπισημαίνωνται αἱ ὁμοιότητες καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ νὰ ἀποφεύγονται ἡ γλωσσικὴ σύγχυσις.

β) Συντακτικὴν. Ἀνάλυσις προτάσεων τοῦ προφορικοῦ καὶ τοῦ γραπτοῦ λόγου, ἐν ἀρχῇ εἰς τὴν Δημοτικὴν, ἔπειτα εἰς τὴν Καθαρεύουσαν πρὸς κατανόησιν τῆς ὀρθῆς τοῦ νεολογικοῦ λόγου καὶ τῶν μορφοποιῶν παρὰλλαγιῶν του. Ἀπλῆ πρότασις. Περίοδος. Ἡ συμμερτέσις τῆς ἀπλῆς περιόδου. Σύνθεσις ἀπλῶν περιόδων. Ἐκ παρελλήλου : ἀσκήσις προφορικοῦ καὶ γραπτοῦ λόγου, καὶ ἐπιμελῆς διόρθωσις φραστικῶν εἰς τὴν διάρθρωσιν τῶν φράσεων καὶ τὴν κατασκευὴν ἀπλῶν καὶ συνθέτων περιόδων.

2. Ἐκθεσις Ἰδεῶν. Καθοδήγησις τῶν μαθητῶν εἰς τὸν τρόπον τοῦ ἐκφράζεσθαι μετὰ σαφῆς καὶ ἀκριβείαν καὶ καλαισθησίαν.

Προφορικὴ καὶ γραπτὴ ἐκθέσις, ἐλευθερία καὶ κατὰ παραγγελίαν, εἰς τακτὰς ἡμέρας καὶ ἐκ περιστάσεων, τόσον εἰς τὸ σχολεῖον ὅσον καὶ κατ' οἶκον. Ἡμερολόγια (τάξεις, ἀτομικά).

Χρησιμοποιήσις πάσης προσηφρομένης εὐκαιρίας διὰ τὴν ἀσκήσιν τῶν μαθητῶν εἰς προφορικὴν ἢ γραπτὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπιτεργασίαν διαφόρων θεματῶν ἐκ τῆς σχολικῆς, τῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς.

Ἀσκήσις αὐτῶν εἰς τὸ ὁμιλεῖν εὐκρινῶς, συντόμως καὶ εὐστόχως, καὶ εἰς τὸ γράφειν μετὰ ἀπλότητα, δικτύειαν καὶ χάρην. Ἀποφυγὴ ρητορικῶν τεχνασμάτων καὶ λυρισμῶν ἐξάρσεων.

3. Κείμενα ἐκ τῆς Νεολογικῆς Λογοτεχνίας. Ὅσον τὸ δυνατόν ἔργα καὶ γνήσια, ὄχι ἀποσπάσματα ἢ διασκευαί, ὑποδειγματικὰ διὰ τὴν γλωσσικὴν ἐνότητη καὶ τὸ ὄρος των. Ἐκ συλλογῆς ἢ ὁποῖα θὰ περιλαμβάνη :

α) Πεζογραφήματα ἀναφερόμενα εἰς λαογραφικά στοιχεία τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθους, (παρμύθια, θρύλλα, παροιμίαι καὶ παραδόσεις τοῦ λαοῦ), εἰς ταξιδιωτικὰ ἐντυπώσεις, ἀνακοινώσεις (ἐπιστολογραφίαν) κ.τ.λ. καθὼς καὶ ἀπᾶ ἀδηγήματα.

β. Ποιήματα εὐληγία, λυρικά καὶ ἐπικά (ἢ ἐπικολυρικά). Μετὰ τὴν ζωηρὰν καὶ ἐκπαιστικὴν ἀνάγνωσιν, ἀνάγνωσις καὶ ἐπεξεργασία τοῦ περιεχομένου κατὰ τὰ πραγματικά, τὰ μορφολογικὰ καὶ τὰ ἱστολογικὰ στοιχεία του. (βλ. Πρόγραμμα διδασκαλίας Ἀρχαίων κειμένων ἀνωτέρως).

Ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἀνάγνωσις χαρακτηριστικῶν δι' ἐκείτην περίπτωσιν λογοτεχνικῶν σελίδων αἰ μαθητῶν θὰ καθοδηγοῦνται νὰ ἀναγνωρίζουν τὰ διάφορα εἶδη τοῦ πεζοῦ λόγου καὶ νὰ διακρίνουν τὴν λυρικὴν ἀπὸ τὴν ἐπικὴν (καὶ τὴν ἐπικολυρικὴν) ποίησιν.

Ἐκ τῆς μετρικῆς θὰ διδασθῶν τὰ ἐξῆς στοιχεία: στίχος, στροφή, ὁμοιοκαταληξία, μέτρον, ἐμβος, τροχός, ἰαμβικός, δεκαπεντασύλλαβος, τομῆ, χασμωδία, συνήγιστος.

Θὰ δίδονται ἐπίσης εἰς αὐτούς, κατὰ περίπτωσιν, σύντομοι πληροφορίες περὶ τῆς ζωῆς καὶ τοῦ ἔργου τῶν διδασκόμενων συγγραφέων.

Ἄρθρον 4.

Ἱστορία.

1. Σκοπός:

Ἡ ἱστορία σκοπὸν ἔχει: α) νὰ διδάξῃ με ποιῶς ἀγῶνας καὶ διὰ μέσου πόσων δεινῶν ὁ ἄνθρωπος κατέκτησεν εἰς τὴν φύσιν τὴν δεσπόζουσαν θέσιν, τὴν ὅποια κατέχει σήμερον, καὶ διεμέρισε τὸν κοινωνικὸν καὶ πνευματικὸν κόσμον του καὶ β) νὰ ὠδηγήσῃ εἰς τὴν κατανόησιν τῶν ἱστορικῶν γεγονότων διὰ τοῦ συσχετισμοῦ αὐτῶν πρὸς παρούσας καταστάσεις καὶ διὰ τῆς ἀναλύσεως τῶν βαθυτέρων αἰτίων, τὰ ὅποια προσδιορίζουν ἐκείστας τὰς ἱστορικὰς ζυμώσεις καὶ ἐξελίξεις.

Τὴν φαντασίαν καὶ τὴν κρίσιν πρέπει νὰ καλλιεργῇ κατὰ κύριον λόγον τὸ μάθημα καὶ ἔχει ἀπλῶς νὰ πλουτίσῃ τὴν μνήμην.

2. Διδακτικὰ ὄλη:

Ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος ἀπὸ τῶν ἀρχαιότατων χρόνων μέχρι τῆς κατακτισεως τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων (146 π.Χ.).

Ἀναλυτικώτερον:

Ἐ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς (προϊστορικὰ δεδομένα).

Ἐ ἄνθρωπος ἐπὶ τῆς γῆς (ἱστορικὴ περίοδος).

Οἱ Ἀνατολικοὶ λαοὶ (Αἰγύπτια, Ἀσσυριοί, Βαβυλώνιοι, Σουμεριοί, Ἑβραῖοι, Φοίνικες, Μῆδοι καὶ Πέρσαι).

Ἐ κρητικὸς πολιτισμὸς (πολιτικὴ καὶ πολιτιστικὴ ἱστορία).

Ἡ Ἑλλάς, ἡ χώρα, οἱ λαοί.

Κόσμος Ἑλληνικῶν φύλων.

Μυκηναϊκὸς πολιτισμὸς (ἀπὸ τὰ Ὀμηρικὰ ποιήματα καὶ τὰς ἀνακτικὰς).

Ἀρχαῖα περίοδος.

Ἐ ἄνθρωπος τῶν Ἑλλήνων.

Ἀποικισμὸς.

Ἐσωτερικὰ πολιτικὰ ἐξελίξεις.

Μηδικὸν πόλεμον.

Ἐ ἀνοδος τῶν Ἀθηναίων. Ἐ ἐποχὴ τοῦ Περικλέους.

Ἐ ζωὴ εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἑλλάδα (ἢ ἐξοχῆ, ἢ πόλις, ἢ οἶκος).

Πολπονησιακὸς πόλεμος.

Ἐσωτερικὰ ἐξελίξεις μέχρι τοῦ Φιλίππου.

Μακεδονία, ἡ χώρα, οἱ λαοί, ἡ ἔθνος.

Πολιτικὴ ἱστορία μέχρι τοῦ Ἀλεξάνδρου.

Ἀλέξανδρος.

Οἱ Διάδοχοι.

Πολιτικὴ ἐξελίξις μέχρι τῆς ὑποταγῆς τῶν Ἑλλήνων ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων.

Ἑλληνιστικὸς πολιτισμὸς.

Σύντομος Ῥωμαϊκὸς (πολιτικὴ) ἱστορία.

Ἄρθρον 5.

Μαθηματικά

1. Σκοπός:

Ἐ ὄνομα διὰ τῆς μαθηματικῆς σκέψεως, προσδιορίζον μεγέθη, συλλαβάντων καὶ διατυπώσεων με ἀκρίβειαν σχέσεις ποσοτικὰς καὶ ποιοτικὰς, δεσπόζει ἐπὶ τῆς πραγματικότητος καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέτρον ἀντικρίσεται καὶ καλλιεργῇ τὴν ἀναλυτικὴν καὶ συνθετικὴν δυνάμιν του.

Σκοπὸς τῶν Μαθηματικῶν ὡς μαθήματος πραγματικολογικὸν καὶ εἰδολογικὸν εἶναι νὰ διδάξῃ καὶ νὰ ἀσκήσῃ τοὺς μαθητὰς εἰς τὴν μέθοδον τοῦ μαθηματικοῦ λογισμοῦ καὶ τῆς μαθηματικῆς σκέψεως.

2. Διδακτικὰ ὄλη:

α) Ἀριθμητικὴ.

Περὶ Συνόλων: Ἐννοια τοῦ συνόλου καὶ καθορισμὸς τοῦ συνόλου. Ἐποσύνολα συνόλου. Τὸ κενὸν σύνολον. Ἐννοια διαγράμματα. Ἐπα σύνολα. Ἐποσύνολα σύνολα. Ἐννοια συνόλου. Γομὴ συνόλου. Συμπίπτουσα σύνολα. Τὸ σύνολον τῶν ρωσικῶν ἀριθμῶν. Τὸ μηδέν. Πληθικός ἀριθμὸς συνόλου. Σύνολον με πεπερασμένον πλῆθος στοιχείων. Σύνολον με μὴ πεπερασμένον πλῆθος στοιχείων (= ἀπειροσύνολον). (Ἀπαριθμῶσις θὰ χρησιμοποιοῦνται τὰ σύμβολα τῶν ἀνήκειναι, εἶναι ὑποσύνολον, εἰσέλθειν, ἀτομῆ, ἀνεπιπέταται, εἰσὸθενται μὲν).

Τὸ σύστημα τῶν ἀκεραίων τῆς Ἀριθμητικῆς.

Προκαταρκτικὰ ἔννοια. Δεκαδικὸν σύστημα ἀριθμῶσεως, προφορικὴ καὶ γραπτὴ ἀριθμῶσις. Σύντομος μνεία τῆς Ἑλληνικῆς καὶ τῆς Ῥωμαϊκῆς γραφῆς τῶν ρωσικῶν ἀριθμῶν. Ἐσοι καὶ ἔννοια ἀκεραίων καὶ ἰδιότητες αὐτῶν (ἀναλυτικὴ, συμμετρικὴ, μεταβατικὴ). Διδακτικὰ τῶν ἀκεραίων τῆς ἀριθμητικῆς καὶ γεωμετρικῆς ἀπεικονίσεως αὐτῶν ἐπὶ ἡμισελήναις (ἢ ἀκριβέστερον, ἐπὶ ἀκτίναις).

Αἱ πράξεις με ἀκεραίων τῆς Ἀριθμητικῆς.

1. Πρόθεσις. Γεωμετρικὴ ἐπιχειρῆσις τῆς πρόσθεσις. Κατάδειξις (διὰ ἀριθμητικῶν παραδειγμάτων) τῶν βασικῶν ἰδιότητων τῆς πρόσθεσις ἦτοι: α) ἀντιμεταθετικὴ ἰδιότης: $x + \beta = \beta + x$. β) Προσεταιριστικὴ ἰδιότης: $(x + \beta) + \gamma = x + (\beta + \gamma)$. γ) τὸ μηδέν ὡς οὐδέτερον στοιχείον τῆς πρόσθεσις. δ) ἰδιότης τῆς ἰσότητος εἰς τὴν πρόσθεσιν. ἦτοι: ἂν $x = \beta$ τότε $x + \gamma = \beta + \gamma$. Ἐ ἰδιότης: ἂν $x > \beta$ τότε $x + \gamma > \beta + \gamma$. Ἐ ἄλλαι ἰδιότητες τῆς πρόσθεσις ὑπὸ μορφῆν ἀσκήσεων. Ἐ ἔξισισις τῆς μορφῆς $x + x = \beta$. Σύντομος ἐξηγήσις τοῦ κανόνος ἐκτελέσεως τῆς πρόσθεσις ἐπὶ τῆς βάσει τῶν θεμελιωδῶν (βασικῶν) ἰδιότητων. Ἀσκήσις εἰς τὸν νοερὸν (ἀπὸ μνήμης) λογισμῶν. Προβλήματα ἀνάγκησιν εἰς τὰς ἰδιότητας τῆς πρόσθεσις καὶ λύσιμνα με χρῆσιν ἐνὸς ἀγνώστου x .

2. Ἀφίρσις: Γεωμετρικὴ ἐπιχειρῆσις τῆς ἀφίρσεως με ἀκεραίων τῆς ἀριθμητικῆς. Ἐ ἀφίρσις ὡς ἀντίστροφος πράξις τῆς πρόσθεσις. Ἐπίσεισις ἐξίσωσις τῆς μορφῆς $x + \beta = x$, $x - \beta = x$, $x - x = \beta$. Ἐ ἰδιότης $x - \beta = (x + \gamma) - (\beta + \gamma)$. Ἐ ἄλλαι ἰδιότητες τῆς ἀφίρσεως, ὑπὸ μορφῆν ἀσκήσεων. Σύντομος ἐξηγήσις τοῦ κανόνος ἐκτελέσεως τῆς ἀφίρσεως. Ἀσκήσις τῆς ἀφίρσεως. Ἀσκήσις εἰς τὸν νοερὸν (ἀπὸ μνήμης) λογισμῶν. Ἐ ἄλλαι προβλήματα συνδυάζουσαν πρόσθεσιν καὶ ἀφίρσιν ὡς καὶ ἀσκήσεων. τῶν ὁποίων ἡ λύσις ἀνάγκηται εἰς συνδυασμῶν ἰδιότητων πρόσθεσις καὶ ἀφίρσεως. Προβλήματα λύσιμνα με χρῆσιν ἐνὸς ἀγνώστου x . Ἀριθμητικὸν πολυώνυμον.

3. Πολλαπλασιασμὸς: Γεωμετρικὴ ἐπιχειρῆσις τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Κατάδειξις (διὰ ἀριθμητικῶν παραδειγμάτων) τῶν βασικῶν ἰδιότητων τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. ἦτοι ἂν α , β , γ εἶναι ἀκεραίοι τῆς ἀριθμητικῆς τότε: α) ἀντιμεταθετικὴ ἰδιότης: $\alpha \cdot \beta = \beta \cdot \alpha$. β) προσεταιριστικὴ ἰδιότης: $(\alpha \cdot \beta) \cdot \gamma = \alpha \cdot (\beta \cdot \gamma)$. γ) ὁ 1 εἰς οὐδέτερον στοιχείον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. δ) ἰδιότης τῆς ἰσότητος εἰς τὸν πολλαπλασιασμῶν. ἦτοι ἂν $x = \beta$ τότε $x \cdot \gamma = \beta \cdot \gamma$.

α) Έπιμεριστική ιδιότητες (του πολλαπλασιασμού ως πρὸς τὴν πρόσθεσιν): $\alpha (\beta + \gamma) = \alpha\beta + \alpha\gamma$. Σύντομος ἐξήγησις τοῦ κανόνος τῆς ἀπέλευσεως τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ἐπὶ τῆ βῆσι τὸν μῆτρος τοῦδε γνωστοῦν ιδιότητων. Γνωστοῦν πολλῶν παραγόντων καὶ αἱ κυριώτεραι ιδιότητες αὐτοῦ δι' ἅπλῶν ἀριθμητικῶν παραδειγμάτων ὑπὸ μορφή ἀσκήσεων. Ἀσκήσις εἰς τὸν νοερὸν (ἀπὸ μνήμης) λογισμῶν. Προβλήματα συνδυάζοντα πρᾶξις περισσοτέρως τῆς μῆτρ. Ἀσκήσις λυόμεναι ἐπὶ τῆ βῆσι γνωστοῦν ιδιότητων. Προβλήματα λυόμενα διὰ τῆς χρήσεως ἐνὸς ἀγνώστου χ .

4. Διαίρεσις: Ἡ διαίρεσις μὲ ἀκεραίου τῆς ἀριθμητικῆς ὡς ἀντίστροφος πρᾶξις τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Σαφῆς διαίρεσις μεταξὺ τῶν ἑνωσίων ἀριθμητικῶν καὶ ἀμετρήσιου. Αἱ κυριώτεραι ιδιότητες τῆς διαίρεσεως βάσει ἀριθμητικῶν παραδειγμάτων καὶ ὑπὸ τῆς μορφῆς ἀσκήσεων. Ἡ ἐπιθέσις τῆς διαίρεσεως καὶ ἡ δοκιμὴ αὐτῆς (διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ). Ἀπλᾶ προβλήματα συνδυάζοντα πρᾶξις περισσοτέρως τῆς μῆτρ. Εἰσαγωγή τοῦ ἀγνώστου χ κατὰ τὴν ἴσιν διαφόρων ἀσκήσεων καὶ προβλημάτων. Δυνάμεις καὶ ἰδιότητες αὐτῶν. Ὁρισμὸς τῶν δυνάμεων α^b , α^c (α διαίρων τὸ 0). Διαίρεσις. Ἀνάλυσις ἀκεραίου εἰς τοὺς πρώτους αὐτοῦ παράγοντας. Ἐπίσημο τοῦ ΕΚΠ καὶ ΜΚΑ ἀκεραίου. Δοκιμὴ τῶν ἐξαγομένων τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαίρεσεως μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ 9. Ἐνωσις διατεταγμένων ζεύγους. Σύνολα διατεταγμένων ζευγῶν. Καρτεσιανὸν γινόμενον ἐξ ἐνωσίων. Ἄλλα συστήματα ἀριθμητικῶν. Διακρίνον σύστημα. Μετάθεσις ἀπὸ τοῦ δεκαδικοῦ συστήματος εἰς τὸ δυαδικὸν καὶ ἀντίστροφως.

Κλάσματα :

1. Οἱ ἄριθμοι τῆς ἀριθμητικῆς : Τὸ κλάσμα ὡς ἀκριβὲς πρῶτον διαίρεσεως. Τὸ κλάσμα ὡς διατεταγμένον ζεύγος. Ἄσις τῆς ἐξίσωσως $\alpha\chi = \beta$. Ρητῶν (ἢ σιμημάτων) ἀριθμοῦ. Γραμμικὴ παράστασις τῶν ρητῶν ἀριθμῶν. Ἰσοδύναμα κλάσματα.

2. Αἱ πρᾶξις μὲ κλάσματα : Ἰσχύς τῶν γνωστοῦν θεμελιωδῶν ιδιοτήτων, ἔστι ἀντιμεταθετικότητις καὶ προσεταιριστικότητις εἰς τὴν πρόσθεσιν καὶ τὸν πολλαπλασιασμόν, ὡς καὶ τῆς ἐπιμεριστικότητος τοῦ πολλαπλασιασμοῦ ὡς πρὸς τὴν πρόσθεσιν τῶν κλασμάτων. Σύντομος θεωρησις τῶν ποσῶν πρᾶξις μὲ ἀκεραίου, κλάσματα καὶ μικτοῦς. Ἡ ἀναγωγή εἰς τὴν μονάδα εἰς μεθόδους λύσεως προβλημάτων. Ἐπίσημο ἅπλῶν προβλημάτων μὲ τὴν βοήθειαν ἐνὸς ἀγνώστου χ . Δυνάμεις μὲ βάση κλάσματα καὶ ἐπιθέτων ἀκεραίων. Ἐπίκτησις τῶν γνωστοῦν ιδιοτήτων τῶν δυνάμεων.

3. Οἱ δεκαδικοὶ ἀριθμοὶ : Δεκαδικὰ κλάσματα. Δεκαδικοὶ ἀριθμοὶ. Αἱ τέσσαρες πρᾶξις μὲ δεκαδικούς ἀριθμούς. Ἡ ἔνωσις τῶν δεκαδικῶν περιουδικοῦ ἀριθμοῦ.

4. Λόγος καὶ ἀναλογία : Ἐνωσις τοῦ λόγου. Σχῆμασις διὰ πρῶτον διὰ τῆς διαφοράς καὶ τοῦ λόγου αὐτῶν. Ἀναλογία καὶ κυριώτεραι ιδιότητες αὐτῶν. Ἐφαρμογαὶ τῶν ἀναλογιῶν εἰς τὴν ἐπιλύσιν προβλημάτων ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν καὶ ποσοτῶν.

5. Τετραγωνικὴ ρίζα : Τετραγωνικὴ ρίζα ἀκεραίου καὶ πρακτικὴ κατὰ προσέγγισιν εὐρείας αὐτῆς. Ἐνωσις τοῦ σχηματισμοῦ ἀριθμοῦ. Εἰσαγωγή εἰς τὴν ἔνωσιν τῶν γεωμετρικῶν συνεχῶν.

β) Γεωμετρία :

Τὰ κυριώτερα ἐπιπέδα σχήματα (σημεία, γραμμαί, γωνίαι, εὐθύγραμμα σχήματα, κύκλος) καὶ ἀναγνώρισις αὐτῶν ὡς στοιχείων εἰς τὰ γνωστὰ γεωμετρικὰ στερεά. Τὰ ἐπιπέδα σχήματα ὡς σύνολα σημείων (σημειοσύνη) τοῦ ἐπιπέδου. Κυρτὰ καὶ μὴ κυρτὰ ἐπιπέδα σχήματα. Παραδείγματα. Μήτροις γεωμετρικῶν μεγεθῶν (εὐθυγράμμων τετραγώνων, γωνιῶν, τῶνδων περιφερείων). Βασικαὶ μονάδες μετρήσεως. Ἐνωσις τοῦ συμμεγέθους καὶ ἁπλᾶς πρᾶξις μὲ συμμεγέθους. Ἀπλᾶ γεωμετρικὰ προβλήματα λυόμενα διὰ κανόνους γνωστοῦν, μισογνωστοῦν, διαβήτου. Συμμετρία ὡς πρὸς σημείον εἰς τὸ ἐπίπεδον καὶ ἰδιότητες αὐτῆς (πρακτικῶς διαπιστωτέον). Κάθετοι εὐθείαι καὶ ἁπλᾶς σχετικὰ προβλήματα λυόμενα διὰ κανόνους καὶ διαβήτου. Συμμετρία ὡς πρὸς

εὐθεῖαν εἰς τὸ ἐπίπεδον καὶ ἰδιότητες αὐτῆς (πρακτικῶς διαπιστωτέον). Ἰσα τρίγωνα, Γεωμετρικὴ μετασχηματισμὸς (συμμετρία, παράλληλος, μετακινήσις, στροφή) καὶ ἐφαρμογαὶ αὐτῶν. Χρήσις τετραγωνισμοῦ γέρτου. Ὅμοια εὐθύγραμμα σχήματα. Ὅμοια τρίγωνα. Κλίμαξ. Σχεδιασμοὶ ὑπὸ κλίμακα εὐθυγράμμων σχημάτων. Μέτροις εὐθυγράμμων ἐπιπέδων χωρίων. Ἐμβαδὸν ὀρθογωνίου παραλληλογράμμου, πλαγίου παραλληλογράμμου, τριγώνου, τραπέζιου, πολυγώνου. Μέτροις κύκλου.

* Ἄρθρον 6.

Φυσικὰ :

1. Σκοπιεῖς

Σκοπιεῖς τῆς διδασκαλικῆς τῶν Φυσικῶν εἶναι ὁ μαθητῆς : α) Νὰ γνωρίσῃ τὴν θέσιν τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὴν φύσιν καὶ νὰ κατανοήσῃ τὴν ἀνάγκη τῆς μελέτης τῆς φύσεως.

β) Νὰ ἐξουσιοδοθῇ εἰς τὸν τρόπον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ τὰς μεθόδους ἐργασίας κατὰ τὴν ἔρευναν εἰς τοὺς διαφόρους κλάδους τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν.

γ) Νὰ συλλάβῃ τὴν Φύσιν ὡς ἑνιαῖον ὅλον καὶ νὰ ὁμαλώσῃ τὴν ἐπικρατούσιν εἰς αὐτὴν τάξιν καὶ ἁρμονίαν καὶ

δ) Νὰ ἀναλογισθῇ ὅτι αἱ Φυσικαὶ Ἐπιστῆμαι παράγονται εἰς τὸν ἀνθρώπου τὴν ἰκανότητα νὰ θέτῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του τὰς δυνάμεις τῆς Φύσεως.

2. Διδακτικὰ ὄλα :

α'. Στοιχολογία (Α' ἔξιμημον 2 ὄρα, Β' ἔξιμημον 1 ὄρα).

Σύντομος εἰσαγωγή (μέχρις 6 μαθημάτων) περὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος, στρεφόμενη εἰς τὰς ἐκ τοῦ Δομητικοῦ Σχολίου ἀποκλιθεῖσας ὑπὸ τῶν μαθητῶν σχετικὰς γνώσεις.

Μερὰ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Σκελετικὸς (σύντομος) ἔξετασις τοῦ σκελετοῦ τῆς κεφαλῆς, τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν ἀκρων-εἰδῶ συνδέσεως τῶν ὀστέων). Μῖσις (μυτικὴ ἱερασιαστικὴ καὶ διαστολὴ τῶν μυῶν). Ἐσωτερικὰ ὄργανα : α) Πέπτος (εἰδῶ ἰδιότητων-μῆσις-ἔξετασις εἰς γενικὰς γραμμὰς τῶν κυριωτέρων μερῶν τοῦ πεπτικοῦ συστήματος). β) Κυκλοφορία (καρδιὰ-αἱμοφόρα ἀγγεῖα-αἷμα-πορτὴ τοῦ αἵματος-κίσις τῆς κυκλοφορίας τοῦ αἵματος)-γ) Ἀναπνοὴ (πνεύμονες-ἀνταλλαγὴ τῶν ἀερίων). Ζωτικὴ θερμότης. Δέρμα-Νευρικὸν σύστημα εἰς γενικὰς γραμμὰς-Αἰσθητικὰ ὄργανα τῆς ὁράσεως καὶ ἀκοῆς (συντοπικῶς).

Ἐξέτασις, κατὰ τὴν σειράν τῶν συστημάτων ταξινόμησις τῶν ζῶων, χαρακτηριστικῶν ἀντιστροφῶν τῶν κυριωτέρων ἰσοδιακρίσεων αὐτοῦ, προτιμωμένων τῶν πλέον γνωστοῦν εἰς τοὺς μαθητὰς εἰδῶν. Ἡ ἔξετασις αὐτῆ ἀπὸ προχωρῆ ἐκ τῶν τελευταίων πρὸς τοὺς ἀτελεστέρας ὄργανισμοῦς.

Α' Ἐκ τῶν σπονδυλοσῶν : α) Θηλαστικὰ : γαλῆ ἢ οὐδοκίσιος, κωκίσις, ἀπέλαξ, κύνισκος, χοῖρος, πρῶκτιον, ἱππος, δελφίν. β) Πτεγὰ : ὄρνις, περιστέρω, γῆσις, γελιδόν, γλαυκί, ἱέραξ. γ) Ἐρπετὰ : ἔχιδνα, σάβρα, χελιδνί. δ) Ἀμφίβια : βάτραχος καὶ ε) Ἰχθῖος : λαβραί, παλαμίς, ἔγγυλος, κορχαρίσις.

Β' Ἐκ τῶν Ἀσπονδυλῶν : α) Μελάνια : κοιλίσις τῆς ἀμύδαλις, σπῆσις, ὀκίσιος, μύσιος. β) Ἀρθροπόδα μέλισκος, μεταξοσκῆλιξ, περὶς ἢ ρυλοκράβητος, μύσις, τέπιξ ὁ πύκνισκος, ἀκρίσις, κίσις, ἀράχνη, ἀπακίσις. γ) Σκώληκος : σκῆλιξ ὁ γήτιος, τικίσις ἢ μονήσις. δ) Ἐχινόδερμα : ἔχινος ὁ σφαιροειδῆς. ε) Κουλεντερωτὰ : κοράλλιον τὸ ἐρυθρῶν, ὄβρα ἢ πρῆσις, μέθισκος ἢ ὀπίσιος. στ) Σπογγώδη : σπόγγος ὁ κύνος καὶ ζ) Πρωτόζωια : ἀμοιβᾶς, πλασμῶδιον τοῦ Laveran, βορτικίλλη.

Κατὰ τὴν ἔξετασιν τῶν ἀντιστροφῶν τούτων θὰ ἀναφέρονται καὶ τὰ συγγενῆ τῶν αὐτοῦ ζῶα καὶ θὰ ἐπιστημῶνται τὰ χαρακτηριστικὰ γνωρίσματα τῶν ἀντιστοίχων τάξεων.

β) Φυτολογία (Α' ἔξιμημον 1 ὄρα, Β' ἔξιμημον 2 ὄρα)

Μελέτη τῶν κυρίων μερῶν τῶν τελευταίων φυτῶν καὶ τῶν λατινογόνων αὐτῶν ἐπὶ ψυχροῦδῶν φυτῶν : κωκίσις ἢ φασκόλιον. Ἐν συνεχείᾳ ἔξετασις κατὰ σειράν τοῦ βοτανικοῦ συστήματος καὶ δὴ ἐκ τῶν τελευταίων πρὸς τὰ ἀτελεστέρας,

χαρακτηριστικῶν ἀντιπροσώπων τῶν κυριωτέρων ὑποδι-
 ρύσεων τοῦ φυτικού βασιλείου, προτιμωμένων τῶν πλέον
 γνωστῶν εἰς τοὺς μαθητὰς εἰδῶν: Κίμαρος ἢ φασόλος
 (ρίζα, βλαστὸς, φύλλα, ἄνθη, καρπὸς καὶ σπέρματα).
 Ρόλος διὰ τὴν ζωὴν τοῦ φυτοῦ: α) τῆς ρίζης, β) τοῦ βλα-
 στοῦ, γ) τῶν φύλλων, δ) τῶν ἀνθῶν καὶ ε) τοῦ καρποῦ.
 Ἀμυγδαλῆ, μηλέα, ροδῆ, βάλσαμ, κρέμνη ἢ κεφαλιότη,
 ἀμπέλος, πορτοκαλέα, στρυχνὸς ὁ κονδυλλόριξος, καπνὸς,
 ἐλαία, ἄροβόγγη, κολοκύνθη, ἡλίανθος, σικεῖ, ἄρνη, σίτος,
 ἀραβόσιτος, κρόμμυον, πύριξ ἢ γαλέπιος, πτέρις, πολύτριχον
 τὸ κοινόν, φύκος τὸ κυστοειδές, ἀγαρικόν τὸ πεδινόν λειψυ-
 νες.

Κατὰ τὴν ἐξέτασιν ἐκάστου φυτοῦ θὰ ἀναφέρονται καὶ
 τὰ κυριώτερα ἐκ τῶν συγγενῶν πρὸς αὐτὸ φυτῶν καὶ θὰ ἐπι-
 σημαίνονται τὰ γενικὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀντιστοιχῶν
 οἰκογενειῶν.

Χαρακτηριστικὰ παραδείγματα προσαρμογῆς τῶν φυτι-
 κῶν ὀργανισμῶν πρὸς τὸ περιβάλλον.

Ἄλληλεπίδρασις ἀνθρώπου καὶ ὀργανικοῦ περιβάλ-
 λοντος.

Ἄρθρον 7.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 672]1961 Β. Δ]τος «περὶ τοῦ
 ἀναλυτικοῦ καὶ ὁρολογίου προγράμματος τοῦ Γυμνασίου
 πρώτης βαθμίδος καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 3, 4, 11 καὶ 12 τοῦ
 αὐτοῦ Β. Δ. τὰ ἀφορῶντα εἰς τοὺς σκοποὺς καὶ τὴν διδα-
 κτέαν ὄλην τῶν Ἀρχαίων καὶ Νέων Ἑλληνικῶν, τῆς Ἱστο-
 ρίας, τῶν Μαθηματικῶν καὶ Φυσιογνωστικῶν τῆς Α' τάξεως
 τῶν Γυμνασίων Α' βαθμίδος καταργοῦνται.

Ἄρθρον 8.

Τὸ ὑπὸ τοῦ παρόντος Β. Δ]τος προβλεπόμενον ὁρολό-
 γιον καὶ ἀναλυτικὸν πρόγραμμα τῆς Α' τάξεως τῶν Γυμνα-
 σίου πρώτης βαθμίδος ἐφαρμόζεται ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ ἔτους
 1964-1965.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἑθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευ-
 μῶν Ὑπουργοῦν ἀνατίθενται τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέ-
 λειν τοῦ παρόντος Διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Ὀκτωβρίου 1964

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Β.